

Bestuursrapportage 2019

Versie: 10 september 2019

Status: concept t.b.v. overleg met financieel adviseurs + controllers deelnemende gemeenten

Inhoud

Inhoud.....	3
1. Inleiding en samenvatting	5
2. Algemeen	6
2.1 Loonontwikkeling	6
2.2 Verwacht financieel resultaat na bijsturing	6
3. Programma's	8
3.1. Programma Gezondheid	8
3.2. Programma Brandweezorg	17
3.3. Programma Crisisbeheersing	25
3.4. Overhead	32
4. Risicomanagement en reservepositie	35
4.1 Risicomanagement.....	35
4.2. Reserves	36
Bijlage 1. Baten en lasten op programmaniveau	37
Bijlage 2. Gemeentelijke bijdragen	38

1. Inleiding en samenvatting

De bestuursrapportage doet verslag van de uitvoering van de begroting 2019 van de Veiligheidsregio Limburg-Noord (VRLN) over de periode januari t/m juni 2019. De rapportage heeft als spiegel de begroting 2019 en gaat in op afwijkingen ten opzichte van de daarin opgenomen plannen en kostenramingen.

Ter advisering wordt deze ontwerp rapportage voorgelegd aan:

- de bestuurscommissie GGD op 2 oktober 2019;
- de bestuurscommissie Veiligheid op 4 oktober 2019.

Daarna wordt de bestuursrapportage ter besluitvorming voorgelegd aan het Dagelijks Bestuur op 11 oktober 2019.

2019 is een overbruggingsjaar voor de brandweer en de GGD

2019 is voor de brandweer in het perspectief van de toegekende budgetuitzetting in 2020 een overgangsjaar. De knelpunten die in de begroting 2020 zijn opgelost doen zich in 2019 voor een aanzienlijk deel ook voor. VRLN kiest er voor maatregelen te nemen om 2019 in financiële zin te overbruggen.

De paraatheid van de brandweer heeft de hoogste prioriteit. Op verschillende plaatsen in de regio kost het steeds meer moeite om, vooral overdag, paraat te zijn. In 2019 is, vooruitlopend op een structurele oplossing, ingezet op verhoging van de paraatheid door aanvullende inzet van vrijwilligers, extra formatie beroepskrachten en overuren. Daarnaast is de erfenis uit het verleden, zoals boventaligheid uit beroepsziekte en het sluiten van een werkplaats, zichtbaar. De meerkosten in 2019 zijn met incidentele maatregelen gedekt door met name het opleidings- en oefenprogramma voor één jaar stevig in te perken. Dat zijn ingrijpende maatregelen die niet structureel kunnen worden ingezet, omdat dat de geoefendheid van de brandweer aantast.

2019 is ook voor de GGD een overbruggingsjaar, omdat capaciteitsproblematiek duidelijk maakt dat in 2020 structurele oplossingen moeten worden doorgevoerd.

Bij de GGD zet de krapte op de arbeidsmarkt de productie onder druk. Het aantrekken van jeugdartsen en forensisch artsen is lastig. Niet alleen in Limburg maar in heel Nederland. Een oplossing kan zijn het overdragen van taken van artsen aan verpleegkundigen. De Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd staat dat toe, mits verpleegkundigen zijn geschoold voor het uitvoeren van die specifieke taken.

Het ziekteverzuim onder verpleegkundigen binnen de jeugdgezondheidszorg is hoog. Dat maakt het oplossen van het capaciteitsknelpunt nog nijpender.

2. Algemeen

2.1 Loonontwikkeling

De VNG en de vakbonden FNV, CNV en CMHF hebben een akkoord over de nieuwe cao voor gemeentepersoneel gesloten. De cao loopt van 1 januari 2019 tot 1 januari 2021. Per 1 oktober 2019 stijgen de salarissen met 3,25% en medewerkers die op 28 juni 2019 in dienst zijn, ontvangen in oktober 2019 een eenmalige uitkering van € 750.

In de begroting 2019 is rekening gehouden met een loonkostenstijging van 3,5% over 2019. De afgesproken loonkostenontwikkeling is in 2019 lager omdat de loonstijging vanaf oktober ingaat. Dit levert een incidenteel voordeel in 2019 op van € 323.000. Dit voordeel is in deze bestuursrapportage niet toegewezen aan de programma's. De directie van de VRLN adviseert het bestuur dit voordeel in 2019 niet te besteden en tot uitdrukking te laten komen in een positief rekeningresultaat over 2019. De directie is voornemens in de bestemming van een positief resultaat het bestuur de volgende keuzes voor te leggen:

- De algemene reserve te verhogen;
- De storting in de egalisatiereserve kapitaallasten brandweer ter grootte van € 238.000 als nog uit te voeren;
- Te reserveren voor de opleiding die noodzakelijk is voor het herschikken van taken van artsen naar verpleegkundigen om daarmee het knelpunt van het tekort aan jeugdartsen te verlichten.

2.2 Verwacht financieel resultaat na bijsturing

Op 5 juli 2019 heeft het Algemeen Bestuur een besluit genomen naar aanleiding van de paraatheidsproblematiek van de brandweer. Het bestuur heeft ingestemd met het voorstel om over te gaan tot het beschikbaar stellen van 2,1 miljoen euro structureel voor de termijn tot en met 2023.

Het bestuur heeft gekozen voor het verbeteren van de paraatheid via 2 sporen. Spoor 1 is gericht op het behouden en waar mogelijk verbeteren van de paraatheid van de vrijwillige posten. Spoor 2 is gericht op een sterkere beroepsmatige ondersteuning waar nodig. In het najaar 2019 wordt verder uitgewerkt wat dit betekent en wordt gekeken hoe we repressieve paraatheid zoveel mogelijk kunnen optimaliseren en maximaliseren.

De problematiek van de paraatheid en een aantal knelpunten uit het verleden manifesteren zich ook in 2019 en dat leidt bij niet bijsturen tot een overschrijding van het beschikbare budget met ongeveer € 1,1 miljoen binnen de brandweezorg. De veiligheidsregio heeft in het eerste half jaar van 2019 dan ook diverse tijdelijke maatregelen getroffen waarmee de overschrijding op de kosten voor de repressieve brandweezorg kunnen worden gecompenseerd.

De meest pijnlijke maatregel is het fors snijden in het opleidings- en oefenprogramma van de brandweer. Tevens stelt de directie voor de storting in de egalisatiereserve kapitaallasten brandweer in 2019 niet door te voeren. Dat levert nu een besparing op, maar daarmee wordt wel budgettaire problematiek van de toekomst naar voren gehaald.

Ook binnen de andere onderdelen van Veiligheid en binnen Overhead worden incidentele maatregelen getroffen en voordelen ingezet om 2019 te overbruggen. Het gaat hier onder andere om het aanhouden van vacatures, het schrappen van opleidingen & trainingen en het uitstellen van de doorontwikkeling van de organisatie via software-innovatie. In hoofdstuk 3 worden per programma de bijsturingmaatregelen geduid.

De GGD kampt met een capaciteitsprobleem door een tekort aan artsen en een hoog ziekteverzuim van verpleegkundigen. Het is pijnlijk dat als gevolg daarvan niet alle vluchtelingenkinderen in het eerste halfjaar van 2019 tijdig zijn gezien. Het extra contactmoment adolescenten is nog niet geïmplementeerd, maar in 2019 is wel gestart met de voorbereiding.

De GGD draait een bescheiden positief financieel resultaat. Dat komt met name door de positieve verhouding in 2019 tussen de opbrengsten en de kosten voor de inhaalcampagne Meningokokken ACWY.

De genomen bijsturingmaatregelen moeten er toe leiden dat het verwachte financieel resultaat over 2019 sluit conform begroting. Hierbij dient opgemerkt te worden, conform voorstel in paragraaf 2.1, dat het cao voordeel niet is meegenomen in het resultaat.

In onderstaande tabel is het verwachte resultaat over de programma's Gezondheid, Brandweezorg, Crisisbeheersing en Overhead weergegeven. Het resultaat op Overhead wordt middels een verdeelsleutel toegerekend aan de drie programma's.

Verwacht resultaat		<i>(bedragen in duizenden euro's)</i>	
Programma	programma's en overhead	programma's (incl. toerekening overhead)	
Gezondheid	63	107	
Brandweezorg	-467	-392	
Crisisbeheersing	273	286	
Overhead	131	0	
Totaal	0	0	
Incidenteel verwacht voordeel cao*	323	323	

*Het verwachte voordeel cao is niet verwerkt in het resultaat

In het volgende hoofdstuk wordt het verwachte financieel resultaat per programma en de overhead toegelicht. Tevens wordt ingegaan op de belangrijkste inhoudelijke ontwikkelingen per programma.

3. Programma's

3.1. Programma Gezondheid

Wat willen we bereiken

De ambitie van GGD Limburg-Noord is erop gericht dat mensen, de uitdagingen van het leven, zelf en op een positieve manier de regie over hun leven kunnen blijven voeren. Iedereen, jong en oud, moet actief kunnen blijven deelnemen aan de samenleving. Nu en in de toekomst. Daarbij gaan ons de burgers in kwetsbare posities en hun omgeving bijzonder aan het hart. Samen met onze partners zetten wij ons in voor een gezonde en positieve leefomgeving die niemand uitsluit.

Risico's en ontwikkelingen

Statushouders

In 2016 heeft de GGD van de gemeenten extra geld gekregen voor de zorg aan statushouders. Door het ontbreken van juiste informatie, onder meer over het land van herkomst van de statushouders, zijn de screenings op TBC vertraagd. De GGD roept dit jaar nog 300 statushouders op voor de TBC screening, daarna is de zorg voor statushouders in het reguliere werkproces verankerd.

Bij het verstrekken van extra geld door de gemeenten is afgesproken dat een eventueel overschot wordt terugbetaald aan de gemeenten. Rekening houdend met de 300 statushouders die nog een screening krijgen, resteert er € 48.815. Dit resterende bedrag wordt terugbetaald aan de gemeenten.

Verzuim

De GGD realiseert in het eerste half jaar 2019 een verzuim van gemiddeld 7,5% wat hoog te noemen is. Met name binnen de JGZ doet zich de verzuimproblematiek voor. Vanuit de gedachte om een vitale en veerkrachtige organisatie te zijn, zijn diverse acties uitgezet om het verzuim zo veel mogelijk te reduceren. Directe oorzaken van het verzuim zijn lastig aan te wijzen, maar de krapte op de arbeidsmarkt voor (jeugd)artsen leidt tot een disbalans in zorgvraag en aanbod.

Taakherschikking

De krapte op de arbeidsmarkt leidt ertoe dat de GGD een onderbezetting heeft op de formatie van jeugdartsen. Het is (landelijk) zeer lastig om deze artsen aan te trekken en te binden aan de GGD. Dit leidt ertoe dat er in sommige gevallen een beroep gedaan wordt op verpleegkundigen, zodat de kinderen wel de zorg krijgen waar ze recht op hebben. Om de kwaliteit van de zorg te borgen wordt onderzocht welke artsentaken over kunnen naar de verpleegkundigen en welke scholing hierbij hoort. Landelijk is bekend dat dit vaak forse investeringen vraagt welke kunnen oplopen tot € 0,5 miljoen. De GGD onderzoekt momenteel wat de beste oplossing is voor het kunnen borgen van de kwaliteit van verleende zorg rekening houdend met de krapte op de arbeidsmarkt.

Provinciale crisisoefening

Er wordt een provinciale crisisoefening, gericht op uitbraak van een infectieziekte, voorbereid waar de GGD aan deelneemt. Deze vindt plaats in de eerste week van oktober. Samen met onder meer huisartsen en ziekenhuizen, zowel in Noord- als Zuid-Limburg, wordt op provinciaal niveau geoefend. Daarnaast heeft de GGD Limburg-Noord voor diverse medewerkers een opleidingstraject gestart of geïntensiveerd om buiten de oefening om ook goed voorbereid te zijn op rampen en crisis.

Rijksvaccinatieprogramma (RVP)

Vanaf 2019 loopt de financiering van het RVP via gemeenten door een vast bedrag in de gemeentelijke bijdrage. Dit bedrag is gebaseerd op de kosten die de GGD maakt om het RVP uit te kunnen voeren, gebaseerd op historische productieaantallen. Voorheen werd de bijdrage rechtstreeks door het RIVM aan de GGD uitbetaald op basis van nacalculatie.

Om te beoordelen of de gemeentelijke bijdrage toereikend is, is de productie van 2019 vergeleken met die van 2018. In het eerste half jaar 2019 zijn er 52.719 RVP vaccinaties gegeven tegenover 32.126 in dezelfde periode vorig jaar. Deze stijging is met name te wijten aan de inhaalcampagne meningokokken ACWY. Daarnaast is er een stijging in het aantal HPV vaccinaties zichtbaar. Voor de meningokokken ACWY campagne ontvangt de GGD extra financiering van het RIVM. De overige vaccinaties worden vanuit de gemeentelijke bijdrage betaald. Hoewel het aantal vaccinaties dat vanuit de gemeentelijke bijdrage wordt betaald gestegen is met 2%, heeft de GGD dit kunnen organiseren zonder formatieve uitbreiding.

Extra Contactmoment Adolescenten

In 2017 plaatste de Inspectie Gezondheidszorg (nu Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd) kanttekeningen bij de uitvoering van het extra contactmoment adolescenten door de GGD Limburg-Noord. De inzet van het programma M@ZL (begeleiding van de jeugdarts van frequent ziekteverzuim op school) en www.jouwGGD.nl (website en chatfunctie) was niet voldoende. Er is in samenspraak met de Inspectie gekozen voor de aanpak om een aantal maatregelen op korte termijn te verstevigen en voor de langere termijn op weg te gaan naar de invoering van een tweezijdig contact met vastlegging in het digitale dossier JGZ.

Om dit laatste te bereiken is voorgesteld om de methodiek "Gezond leven? Check het Even!" in te voeren voor de 15-16 jarigen van het reguliere voortgezet onderwijs. Op twee voortgezet onderwijs scholen is eind 2018 middels een pilot getest hoe dit verloopt. De resultaten van de pilot zijn positief, waarbij geconstateerd is dat de kwetsbare doelgroep snel in beeld is en de jongeren laagdrempelig met de GGD in contact komen. Over de financiering van de regionale invoering vindt aan het einde van dit jaar bestuurlijke besluitvorming plaats.

Forensische geneeskunde in de avond, nacht en weekenden (ANW)

Vanaf 2019 is de ANW inzet van forensische geneeskunde ondergebracht in de gemeentelijke bijdrage. Tot 2019 werd dit verrekend op factuurbasis en omwille van het beperken van de administratieve last is deze financiering gewijzigd. Hoewel de aantallen lijkschouw en euthanasieschouw iets hoger liggen dan vorig jaar (respectievelijk 12% en 5% hoger) kunnen deze extra activiteiten binnen de bestaande begroting uitgevoerd worden.

Klanttevredenheid

In de begroting 2019 zijn op diverse onderdelen binnen het programma Gezondheid scores op klanttevredenheid opgenomen. De laatste scores zijn van december 2018 en derhalve niet in het eerste half jaar van 2019 nogmaals uitgevoerd. In het tweede half jaar vinden er wel onderzoeken plaats.

Wat gaat de VRLN doen

3.1.1. Jeugdgezondheidszorg 0-18

Binnen de jeugdgezondheidszorg zien we dat er, naast de altijd hoge opkomst in het reguliere rijksvaccinatieprogramma, ook bij de meningokokken ACWY campagne een hoge opkomst is gerealiseerd. Tevens scoort onze regio hoog op de neonatale gehoor- en hielprikscreening.

De krapte op de arbeidsmarkt voor artsen, als ook het hieruit volgend extra beroep op de verpleegkundigen, zet de GGD voor uitdagingen. Met name de tijdigheid van het zien van vluchtelingenkinderen blijft ver onder de norm. Hier worden intern acties op uitgezet. Maar ook andere tijdkritische vaccinaties behalen niet altijd de norm van 90%. Onder meer door te onderzoeken of verpleegkundigen taken van artsen over kunnen nemen, verwacht de GGD Limburg-Noord hierop te verbeteren.

Indicator	Realisatie half jaar
<i>Volledigheid</i>	
<ul style="list-style-type: none">· Vaccinaties worden aangeboden aan alle kinderen die daarvoor in aanmerking komen conform het Rijksvaccinatieprogramma.	Ja
<ul style="list-style-type: none">· De algemene vaccinatiegraad is conform RIVM-streefwaarde 95%	Nog niet beschikbaar
<ul style="list-style-type: none">· De streefwaarde van de HPV-vaccinatiegraad is conform RIVM streefwaarde 63%	Nog niet beschikbaar
<ul style="list-style-type: none">· Alle kinderen zijn in beeld	Ja
<i>Tijdigheid</i>	
<ul style="list-style-type: none">· Postnatale onderzoeken uitgevoerd binnen de norm van 90% binnen 16 dagen	86,5%
<ul style="list-style-type: none">· 8 weken onderzoeken uitgevoerd binnen de norm van 90% binnen 42 tot 70 dagen	97,7%
<ul style="list-style-type: none">· Ieder vluchtelingenkind dat in zorg komt wordt binnen 6 weken gezien	52,2%
<i>Tijdkritische vaccinaties</i>	
<ul style="list-style-type: none">· 6-9 weken: norm 90% binnen 42-70 dagen	98,0%
<ul style="list-style-type: none">· 3 maanden: norm 90% binnen 4 weken na de 6-9 weken vaccinatie	92,0%
<ul style="list-style-type: none">· 4 maanden: norm 90% binnen 8 weken na de 6-9 weken vaccinatie	96,9%
<ul style="list-style-type: none">· 11 maanden: norm 90% binnen 11-12 maanden	87,3%
<ul style="list-style-type: none">· 14 maanden: norm 90% tussen 14-15 maanden	78,3%

3.1.2. Uitvoerende taken gezondheidsbescherming

A Infectieziektebestrijding

Algemene infectieziektebestrijding

Kinkhoest komt na een aantal jaren van relatieve rust weer meer voor: 113 meldingen in eerste helft 2019 tegenover 93 meldingen in het gehele jaar 2018. Het is een normaal gegeven dat er om de twee tot drie jaar een piek is.

De laatste opschaling van de GGD (het actief maken van de crisisorganisatie GGD) was in 2018 na berichten over toename van meningokokken W. Dit leidde tot de start van de landelijke vaccinatiecampagne. In verband hiermee is het vermeldingswaardig dat meningokokken W infecties minder voor lijken te komen na de start van de landelijke vaccinatie voor meningokokken ACWY. In onze regio is er slechts één geval van meningokokken geweest in de eerste helft van 2019, zijnde niet type W.

SOA

In het eerste half jaar zijn er 1.122 soa-consulten en 117 Sense-topics geweest. Het bereiken van de lager opgeleide en kwetsbare jongeren blijft lastig. Deze jongeren weten zelf de GGD moeilijk te vinden. De verwachting is dat het Extra Contactmoment Adolescenten positief bijdraagt aan de zichtbaarheid en vindbaarheid van de GGD.

Reizigerszorg

We zien in de eerste helft van 2019 nog steeds een stijgend aantal consulten bij reizigerszorg, met name als gevolg van de aantrekkende economie waardoor mensen meer (verre) reizen maken. De invloed van het niet meer vergoeden van reisvaccinaties bij de GGD door CZ en VGZ is nog niet waarneembaar. Of dit een negatief effect heeft op het aantal consulten in de toekomst is nog onduidelijk.

TBC

Uitvoering TBC bestrijding

In de eerste helft van 2019 zijn er 14 patiënten in zorg. Dit aantal is in lijn der verwachting in vergelijking met de afgelopen jaren. In de eerste helft van 2019 zijn er in vergelijking met vorig jaar minder alleenstaande minderjarige vreemdelingen (AMV) komende uit hoog incidentielanden naar onze regio verhuisd. Dit kan verklaren waarom er ten opzichte van 2018 minder patiënten in zorg zijn.

Het melden van latente infecties aan de GGD is wettelijk niet verplicht maar stijgt door goede samenwerking met de ziekenhuizen. De GGD onderzoekt bij meldingen in het kader van de volksgezondheid de transmissieroute (bronopsporing).

i-TBC

In 2018 heeft de livegang van het i-TBC plaatsgevonden. Dit landelijke patiëntinformatiesysteem ondersteunt de GGD bij het opsporen en bestrijden van TBC. De 25 GGD'en in Nederland zijn via i-TBC technisch verbonden met ziekenhuizen, huisartsen, justitie, de immigratiedienst, het COA, gemeenten, het RIVM en KNCV Tuberculosefonds. Het systeem is echter nog niet volledig opgeleverd en operationeel. Dit is een landelijk probleem en wordt ook landelijk gecoördineerd. Het voornaamste probleem is de beperkte mogelijkheid om informatie uit het systeem te halen, onder meer voor de facturatie aan verzekeraars. Dat wordt momenteel handmatig uitgevoerd. De zorg voor de patiënten komt niet in het geding.

Samenwerking

Er wordt momenteel onderzocht of en hoe de afdelingen tuberculosebestrijding van de GGD Zuid-Limburg en GGD Limburg-Noord samengevoegd kunnen worden. Dit om de kwaliteit en de

flexibiliteit in de tuberculosebestrijding te waarborgen, als ook om efficiënt en doelmatig om te gaan met dure röntgenapparatuur.

Indicatoren	Realisatie half jaar
<ul style="list-style-type: none"> 95% van de meldingen in het kader van de WPG zijn binnen de gestelde termijn gedaan 	96,2%
<ul style="list-style-type: none"> Minimaal 85% van de TBC-behandelingen worden afgerond binnen de daarvoor gestelde termijn 	90,0%
<ul style="list-style-type: none"> TBC-Vaccinatiegraad van kinderen (mits zij hiervoor in aanmerking komen) is 85%¹ 	Deze cijfers zijn nog niet leverbaar vanuit i-TBC
<ul style="list-style-type: none"> 7.000 consulten reizigerszorg worden uitgevoerd 	6.100
<ul style="list-style-type: none"> 10.500 vaccins worden gegeven aan reizigers 	7.800
<ul style="list-style-type: none"> 2.000 consulten SOA en Sense 	1.122 en 117

B Technische hygiënezorg

Op het gebied van technische hygiënezorg zijn geen bijzonderheden te vermelden.

Indicatoren	Realisatie half jaar
<ul style="list-style-type: none"> We verrichten 100% van de evenementeninspecties 	100%
<ul style="list-style-type: none"> 20 adviezen t.a.v. evenementen worden uitgebracht 	8
<ul style="list-style-type: none"> 100% van de bij ons aangemelde seksinrichtingen zijn geïnspecteerd² 	100%
<ul style="list-style-type: none"> 40 inspecties tattoo- en piercingshops uitgevoerd 	25
<ul style="list-style-type: none"> 3 inspecties AZC uitgevoerd 	1

C Medische milieukunde

Op het gebied van medische milieukunde zijn geen bijzonderheden te vermelden.

Indicatoren	Realisatie half jaar
<ul style="list-style-type: none"> Op basis van onze eigen kwaliteitsnormen wordt op 100% van de vragen met betrekking tot gezondheidsrisico's door milieuverontreiniging een antwoord gegeven 	1
<ul style="list-style-type: none"> Klanttevredenheid: rapportcijfer van minimaal 8,0 is gehaald 	

D Forensische geneeskunde

De bereikbaarheid/beschikbaarheid is het eerste half jaar, ondanks langdurige uitval van een van de artsen, gehaald. Er is een landelijke schaarste aan forensisch artsen. Er worden diverse mogelijkheden onderzocht om de dienstverlening voort te zetten met de beperkt beschikbare

¹ Doelstelling WHO

² Norm: Wet regulering prostitutie en bestrijding misstanden seksbranche (Wrp)

artsen. Onder meer door op ZeBraLim niveau samen te werken, maar ook door te onderzoeken of het mogelijk is om verpleegkundigen in te zetten in plaats van artsen.

Het aantal verrichtingen voor politie en justitie is sterk gestegen. In het eerste half jaar zijn 836 behandelingen arrestantenzorg en 384 forensisch medische onderzoeken (met name bloedproeven) uitgevoerd, tegenover respectievelijk 678 en 196 in dezelfde periode het jaar daarvoor. Op arrestantenzorg een stijging van 23% en op forensisch medisch onderzoek 95%.

Indicatoren	Realisatie half jaar
Bereikbaarheid/beschikbaarheid is geborgd met 100%	100%
Lijk- en euthanasieschouw: 650	338
Arrestantenzorg: 2.000 behandelingen	1.220

3.1.3. Bewaken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis

Op het gebied van publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crisis hebben in het eerste half jaar geen opschalingen plaatsgevonden. De GGD is daarentegen actief aan het voorbereiden op een provinciale oefening rondom infectieziektebestrijding, BioWare.

Indicatoren ³	Realisatie half jaar
· Psychosociale hulpverlening: in 100% van de gevallen zijn de taken binnen de gestelde opkomsttijd van 90 minuten opgepakt	n.v.t
· Opgeschaalde medische milieukunde: in 100% van de gevallen zijn de taken binnen de gestelde opkomsttijd opgepakt	n.v.t
· Opgeschaalde infectieziektebestrijding: in 100% van de gevallen zijn de taken binnen de gestelde opkomsttijd opgepakt	n.v.t
· Gezondheidsonderzoek bij rampen: in 100% van de gevallen wordt advies uitgebracht naar aanleiding van de gestelde vraag	n.v.t

3.1.4. Toezicht houden

Op het gebied van toezicht houden zijn geen bijzonderheden te melden.

Indicatoren	Realisatie half jaar
100% van de instellingen is (al dan niet op basis van indicatie) geïnspecteerd en een rapport is opgemaakt	49,9%

³ Normen op basis van kwaliteitsnormen GGD Limburg-Noord

3.1.5. Onderzoek, kennis en advies

De GGD levert een goede bijdrage aan langer gezond leven voor de inwoners van de regio door mensen en gemeenschappen te helpen om gezonde en veilige keuzes te maken. Daarbij gaan we samen met de gemeenten steeds meer uit van het aanwezige potentieel binnen gemeenschappen en richten we ons meer dan voorheen op kwetsbare groepen. Dit betekent ook dat er meer dan voorheen sprake is van (lokaal) maatwerk. Niet (meer) het zorgen voor de burger staat centraal, maar juist ervoor zorgen dat de burger eigen regie kan voeren. Daarvoor is een collectieve, integrale aanpak van preventie nodig in combinatie met structurele inbedding binnen het (gemeentelijk) beleid. Hoe kunnen wij onze gemeenten en maatschappelijke organisaties gericht ondersteunen met voor hen relevante (onderzoeks-)data en het gezamenlijk optrekken bij gezondheidsbevorderende thema's? In nagenoeg alle gemeenten participeert de GGD in projecten.

Gemeenten zijn bevraagd in hoeverre zij tevreden zijn over de (presentatie van de resultaten van de) gezondheidsmonitor en de aanpak Gezonde school. Beide onderwerpen worden goed gewaardeerd.

A Onderzoek en kennis

Naar aanleiding van vragen van gemeenten is een gezondheidsprofiel opgesteld rondom statushouders. Het gezondheidsprofiel statushouders is opgesteld om inzicht te krijgen in de samenstelling van deze groep nieuwe inwoners in de gemeente, zoals herkomst, geslacht en leeftijd. Welke gezondheidsrisico's kunnen we verwachten? En wat betekent het voor de manier waarop (preventieve) gezondheidszorg kan worden ingezet?

Het profiel bevat concrete aanbevelingen met vele verwijzingen waar een gemeente gebruik van kan maken, maar ook het gesprek aan kan gaan met bijv. wijkteams of huisartsen en hoe de link gelegd kan worden tussen het participatieverklaringstraject en gezondheid. Het gezondheidsprofiel wordt momenteel door de provinciaal kwartiermaker breed ingezet. Daarnaast wordt in samenwerking met de GGD Zuid-Limburg een gespreksinstrument ten behoeve van gemeenten ontwikkeld rondom de inrichting van een positief gezonde leefomgeving (Omgevingswet).

In september 2019 start de uitvraag van de Jongerenmonitor. Samen met de GGD Zuid-Limburg is gekozen voor een brede uitvraag (aanvullend op het landelijke) teneinde van meer relevante determinanten lokale data te kunnen verkrijgen. Door deze brede insteek en de samenwerking tussen GGD, gemeenten en scholen (bijvoorbeeld over de beschikbaarheid en presentatie van resultaten van de monitors) is sprake van een bijna 100% deelname aan de monitor van de middelbare scholen.

Samen met een aantal Duitse Gesundheitsämter en de GGD Zuid-Limburg is in het kader van Euprevent-subsidie een grensoverschrijdend project gestart rondom Gezonde Regio, gezonde jeugd.

B Gezondheidsadviesing

Publieke gezondheid en sociaal beleid versterken elkaar. Een integrale aanpak betekent ook dat andere dan de 'klassieke' gezondheidsthema's worden meegewogen. Zo is de GGD betrokken bij de uitvoering van kwalitatief onderzoek in de gemeente Weert rondom armoede. Daarnaast wordt nog meer samen met gemeenten, maatschappelijke en private organisaties de verbinding gezocht met onderwijs. De GGD behoort landelijk tot de koplopers in de doorontwikkeling van het concept Gezonde School en de Basisschool van de toekomst, waarin scholen in de lead zijn. Lokaal wordt invulling gegeven aan het landelijke Preventieakkoord op de diverse leefstijlthema's (o.a. JOGG, Rookvrije Generatie, alcoholpreventie). Omdat er nog veel onbekend is rondom de effectiviteit van integrale interventies (gezondheid, armoede, onderwijs) werken we samen met voor de GGD relatief nieuwe partners als Maastricht University College, HAS hogeschool en Brightlands campus Greenport.

Als 'trusted advisor' slagen we er steeds beter in om aan te haken op landelijke en regionale (beleids)ontwikkelingen. Deze ontwikkelingen zijn input voor het nog op te stellen beleidsplan GGD en het lokale gezondheidsbeleid. Vanuit een detachering is de GGD betrokken geweest bij de totstandkoming van de Sociale Agenda, onderdeel van het Collegeprogramma Vernieuwend Verbinden van de Provincie Limburg en het op provinciaal niveau borgen en verduurzamen van positieve gezondheid en Limburg Positief gezond. Daarnaast trekken we samen met een aantal gemeenten op rondom belangrijke (provinciale) thema's als Kansrijke Start en Nu Niet Zwanger.

Wat heeft het gekost

In onderstaande tabel staan op hoofdlijnen de afwijkingen ten opzichte van de begroting.

(Bedragen in duizenden euro's)

Omschrijving	i/s	Baten	Lasten
<i>Jeugdgezondheidszorg 0-18</i>			
Meningokokken ACWY vaccinatie:			
verwachte extra inkomsten RIVM	i	250 V	
extra lasten huur, reis- en verblijfkosten en materialen	i		43 N
Overig: kapitaallasten en medische onderzoeken	i		40 V
Personeel: extra inzet voor meningokokkencampagne, vervanging ziekteverzuim en tekort jeugdartsen	i		150 N
<i>Uitvoerende taken gezondheidsbescherming</i>			
Reizigerszorg:			
extra baten door stijgende vraag (herhaal)-consulten en toename vaccinaties en uitbreiding spreekuren	i	116 V	
extra lasten door inkoop vaccins	i		70 N
Forensisch: hogere vraag politie medische arrestantenzorg en bloedproeven	i	40 V	
Personeel: meer inzet samenhangend met reizigers en forensisch	i		50 N
<i>Bewaken publieke gezondheid bij incidenten, rampen en crises</i>			
geen bijzonderheden			
<i>Toezicht houden</i>			
personeel: ontvangen UWV-uitkering	i	9 V	
<i>Onderzoek, kennis en advies</i>			
lagere vergoeding PGA-voorlichting GGD NL	s	37 N	
<i>Huisvesting consultatiebureau's</i>			
diverse kleinere mutaties bij huisvesting	i/s		37 N
<i>GGD breed</i>			
diverse voor- en nadelen	i		5 N
Totaal		378 V	315 N
Per saldo verwacht resultaat 2019			63 V
Toegerekend resultaat op overhead (zie paragraaf 3.4)			44 V
Per saldo verwacht resultaat programma incl. overhead			107 V

incidentele (i) of structurele (s) afwijking

Voordeel (V) = meer baten of minder lasten, Nadeel (N) = minder baten of meer lasten

Het programma Gezondheid sluit naar verwachting in 2019 en op basis van de eerste zes maanden met een positief resultaat van € 63.000. Dit voordeel wordt vooral veroorzaakt door hogere baten samenhangend met de inhaalcampagne Meningokokkencampagne ACWY en reizigerszorg. De voordelen in de baten zijn hoger dan de extra lasten voor personele inzet en inkoop vaccins.

3.2. Programma Brandweezorg

Wat willen we bereiken

Het programma Brandweezorg bestaat uit drie onderdelen: risicobeheersing, incidentbestrijding en VMO (vakbekwaamheid, materieel en ontwikkeling: preparatie).

Risicobeheersing

Gemeenten willen een veilige woon- en leefomgeving voor hun inwoners. Sociale veiligheid is daarbij een belangrijk aandachtsveld, maar ook doelen op het vlak van de fysieke veiligheid zoals vermindering van het aantal incidenten en calamiteiten zijn voor gemeenten erg belangrijk. Hierbij werken zij samen met professionals, zoals politie en veiligheidsregio. Ook zetten zij in op versterken van de betrokkenheid en vergroten van het zelfoplossend vermogen van hun inwoners en ondernemers.

De veiligheidsregio helpt gemeenten hierbij. Binnen risicobeheersing biedt zij gemeenten deskundige hulp bij het voorkomen en beperken van (brand)incidenten en bij het beperken van brandrisico's. Daarnaast wordt er specifiek aandacht gegeven aan het voorkomen van branden en ongevallen door het stimuleren van brandveilig gedrag bij burgers, organisaties en bedrijven (Brandveilig Leven). In vergunningstrajecten zorgt de veiligheidsregio voor deskundige advisering op het gebied van de ruimtelijke, industriële, bouw- en gebruiksveiligheid. Als onderdeel van de veiligheidsketen richt risicobeheersing zich onder meer op het mogelijk maken van een veilige en effectieve inzet van de hulpdiensten bij calamiteiten. De regio werkt vanuit het begrip 'meerlaagse veiligheid' waarbij in iedere fase van het realiseren van een ruimtelijke ontwikkeling of bouwwerk een passend instrument ingezet kan worden om fysieke veiligheid te vergroten. Risicobeheersing adviseert tevens over bereikbaarheid en aanwezigheid van bluswatervoorzieningen, zodat hulpdiensten effectief op kunnen treden bij calamiteiten.

Incidentbestrijding

De veiligheidsregio voert de operationele brandweezorg uit. Deze omvat het voorkomen en bestrijden van branden en ongevallen anders dan brand die gevaar voor mens en dier (kunnen) opleveren (verkeersongevallen, bedrijfsongevallen, waterongevallen en ongevallen met gevaarlijke stoffen).

De regio beschikt hiervoor over 31 brandweerposten. Het werk wordt uitgevoerd met etmaalmedewerkers (beroeps), repressief inzetbare dagdienstmedewerkers (beroeps) en ongeveer 800 vrijwilligers. Verspreid over de regio is op 9 posten een kleine bluseenheid (Snel Interventie Voertuig, zogenaamde 'SI-2T') gestationeerd. Een SI-2T wordt ingezet tijdens kantooruren. Het voertuig heeft een gekazerneerde bezetting van twee personen en rukt binnen anderhalve minuut uit. Het grootste belang van een SI-2T is dat vrijwillige posten tijdens kantooruren ondersteund worden zodat de uitruk zoveel mogelijk geborgd is.

Een SI-2T vormt tijdens kantooruren een gegarandeerde repressieve schil bovenop de schil van tankautospuiten. Bij de inzet van een SI-2T moet in ogenschouw worden gehouden dat de eenheid over onvoldoende slagkracht beschikt om incidenten zoals woningbranden of verkeersongevallen zelfstandig af te handelen en dus aangevuld moet worden door een tankautospuit met minimaal vier personen (samen met de SI-2T-bemanning de wettelijk voorgeschreven zes). Een SI-2T maakt wel een aanvang met de incidentbestrijding en werkt veel incidenten zelfstandig af.

Incidentbestrijding omvat ook het grootschalig optreden van brandweereenheden bij incidenten van grote(re) omvang. Hier is vooral het aspect slagkracht van belang. Aan de hand van het geactualiseerd regionaal risicoprofiel en de hierin genoemde incidenttypen is bepaald hoe groot de slagkracht minimaal moet zijn. Aangezien het gros van de incidenttypen zich in elke gemeente kan voordoen, is gekozen voor een zodanige verdeling van capaciteit dat de slagkracht overal binnen de landelijke tijdsnormen kan worden geformeerd. Deze capaciteit is al grotendeels aanwezig in verband met de snelle eerstelijns brandweezorg in de gemeenten. Binnen de incidentbestrijding voert de Veiligheidsregio daarnaast diverse specialistische taken uit: de Waarschuwings- en Verkenningdienst (WVD), Incidentbestrijding Gevaarlijke stoffen (IBGS), waterongevallenbestrijding en natuurbrandbestrijding.

VMO (vakbekwaamheid, materieel en ontwikkeling): preparatie

De kwaliteit van de operationele brandweezorg is sterk afhankelijk van de vakbekwaamheid van de medewerkers, de inzetbaarheid van het materieel en adequate en hoogwaardige beleidsadviezen die bijdragen aan een effectieve en efficiënte organisatie. Deze aspecten zijn verenigd binnen het onderdeel vakbekwaamheid, materieel en (beleids-)ontwikkeling. Het team vakbekwaamheid houdt zich bezig met het opleiden (vakbekwaam worden) en oefenen (vakbekwaam blijven) van het brandweerpersoneel. Het niveau van brandweerpersoneel is vastgelegd in zogenaamde kwalificatieprofielen die volgen uit wet- en regelgeving.

Het onderdeel materieel houdt zich bezig met het beheer van materieel van de brandweer. Een belangrijke taak in dit kader is het onderhoud van de ademluchtapparatuur. Ook worden er ongeveer 70 zware brandweervoertuigen en 120 lichte voertuigen onderhouden inclusief de bekapping. Andere taakvelden zijn het onderhoud en wassen van uitrukkleding en het onderhoud van meetapparatuur. Tot de taken behoort ook het verwerven van nieuw materieel. Veelal gebeurt dit middels (Europese) aanbestedingstrajecten.

Het team ontwikkeling houdt zich bezig met onderzoek ten behoeve van de hele brandweer, het door ontwikkelen van de brandweerprofessie en het opstellen van beleidsadviezen.

Risico's en ontwikkelingen

Beleidsplan 2020 t/m 2023

De huidige beleidsplannen binnen het brandweerdomein hebben een looptijd tot 2020/2021. Vandaar dat de VRLN eind 2017 gestart is met de voorbereiding van de vernieuwing van het beleid. We stellen één beleidsplan brandweer op waarin alle onderdelen integraal zijn samengebracht: risicobeheersing, incidentbestrijding en preparatie. Hiermee ontstaat een solide (beleids)fundament onder de brandweerorganisatie voor de periode 2020 t/m 2023 met commitment van bestuur, medewerkers en management. Nieuw beleid is nodig om de kaders neer te zetten die richting geven aan het inspelen op maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen binnen de brandweerorganisatie. Met name de mogelijk veranderende rol en de invulling van de functie van brandweervrijwilliger vraagt om maatregelen als we ook in de toekomst in staat willen zijn de gevraagde zorg te leveren. Vrijwilligers zijn moeilijker te vinden en blijven korter. "Je leven lang brandweerman/vrouw" is niet altijd meer van deze tijd. Dat heeft gevolgen voor alle segmenten binnen de brandweer; van werving/selectie tot opleiden/oefenen en de incidentbestrijding. In het beleidsplan worden ook ontwikkelingen als de nieuwe omgevingswet meegenomen. Eind 2019/begin 2020 is het nieuwe beleidsplan brandweer gereed. Dit maakt tevens deel uit van het algemene beleidsplan van de veiligheidsregio.

Borgen van de paraatheid: overbruggingsjaar 2019

Op 5 juli 2019 heeft het Algemeen Bestuur een besluit genomen naar aanleiding van de paraatheidsproblematiek. Het bestuur heeft ingestemd met het voorstel om over te gaan tot het beschikbaar stellen van 2,1 miljoen euro structureel voor de termijn tot en met 2023.

De problematiek van de paraatheid manifesteert zich echter ook in 2019 en leidt tot een overschrijding van het beschikbare budget met € 1.097.000. Dit was ook al het geval in het begrotingsjaar 2018. De veiligheidsregio heeft in het eerste half jaar van 2019 dan ook diverse tijdelijke maatregelen getroffen waarmee de overschrijding op de kosten voor de repressieve brandweezorg kunnen worden gecompenseerd (zie tabel paragraaf 2.2). Binnen het programmaonderdeel brandweezorg zelf (excl. risicobeheersing) gaat het met name om de volgende tijdelijke maatregelen:

- schrappen van onderdelen van realistisch oefenen;
- schrappen van rijvaardigheidstrainingen;
- schrappen van de pelotonsoefeningen;
- schrappen van gezamenlijke avondtrainingen voor bevelvoerders;
- geen storting in de egaliseriereserve kapitaallasten;
- beperken van algemene opleidingen en externe inhuur.

Op deze wijze wordt voor 2019 een incidentele besparing gerealiseerd van € 548.000. Voor 2020 zijn deze besparingen niet mogelijk. Oefenen en opleiden zijn het fundament onder de repressieve brandweezorg en langer dan één jaar beperken van noodzakelijke activiteiten is niet verantwoord.

Repressief brandweerorganisatieplan (RBOP)

In het kader van het huidige RBOP (2016-2019) zijn/worden in 2019 de volgende actiepunten doorgevoerd:

- bouw van de nieuwe kazerne in Ittervoort is gestart in juli 2019 (samenvoeging Thorn-Hunsel);
- start van de doorontwikkeling van specialismen zoals het gaspakteam en schuimblussing;
- landelijke aanbesteding vervanging van het grootwatertransport zodat, in combinatie met brandkranen en open water, de bluswatervoorziening adequaat geregeld is (levering 2020);
- invoering flexibel uitrukken met tankautospuiter per 1 september 2019.

Verder is in de eerste helft van 2019 de nieuwe kazerne in Stramproy opgeleverd. Eind van dit jaar is gelijk met Ittervoort de nieuwbouw in Nederweert gereed.

Harmonisatie 24-uursdienst

Met ingang van 1 januari 2019 zijn de 24-uursdiensten van de beroepsposities Roermond en Venlo geharmoniseerd. Doel hiervan is een gegarandeerde paraatheid/dekking op beide posities te bewerkstelligen, de uitwisselbaarheid en flexibiliteit van personeel te verbeteren en de arbeidsvoorwaarden (en daarmee samenhangende aspecten) gelijk te trekken. Dit laatste was sinds de regionalisering nog niet het geval. De harmonisatie zorgt er tevens voor dat de werkwijze(n) en roosters beter op elkaar zijn afgestemd.

Streven is de harmonisatie budgettair neutraal te laten verlopen door te kiezen voor een hybride model op beide beroepsposities. Hiervoor is het wel noodzakelijk voldoende vrijwilligers beschikbaar te hebben om diensten mee te draaien. Inmiddels is gebleken dat een hybride model met naast de beroepsmedewerkers een inzet van 45 vrijwilligers haalbaar is. De eerste jaren zijn er in beperkte mate frictiekosten als gevolg van het sociaal statuut

(vergoeding reiskosten bij standplaatswijziging). Deze frictiekosten worden opgevangen binnen de begroting van de gehele brandweer.

(Rechts)positie vrijwilligers

Door een uitspraak van het Europese Hof van Justitie rondom een Belgische brandweervrijwilliger, staat de (rechts)positie van onze vrijwilligers onder druk. Het Hof heeft bepaald dat vrijwilligheid alleen maar mogelijk is indien de werkzaamheden en opleiding van een vrijwilliger fundamenteel afwijken van een beroepsmedewerker. Als dit niet het geval is, moet de vrijwilligheid omgezet worden in een arbeidsovereenkomst. Dit heeft gevolgen voor de (rechts)positie van brandweervrijwilligers in diverse Europese landen waar het onderscheid tussen vrijwilliger en beroeps beperkt is, waaronder Nederland. Momenteel wordt landelijk, maar ook in Europees verband gekeken naar de gevolgen van de uitspraak. Een uitzondering voor de brandweer lijkt niet haalbaar en dus blijven er twee opties over. Optie 1 is het omzetten van de vrijwilligersovereenkomsten naar arbeidscontracten. Optie 2 is het aanpassen van de opleiding en het takenpakket van vrijwilligers, zodat er een fundamenteel verschil ontstaat ten opzichte van beroepsmedewerkers. Beide opties hebben ingrijpende gevolgen. Optie 1 met name financieel en optie 2 meer inhoudelijk.

Doorontwikkeling risicobeheersing

In het kader van de doorontwikkeling van risicobeheersing wordt uitvoering gegeven aan het opgestelde masterplan aan de hand van 4 programmalijnen:

- Informatie-gestuurd werken
- Goed en op tijd
- Co-creatie en relatiebeheer
- Versterken teamsamenwerking en teamrollen

In dat kader zijn in de eerste maanden van 2019 al diverse resultaten geboekt. Dat varieert van planvorming tot eerste activiteiten in de uitvoering. Een van die activiteiten in het kader van co-creatie is de pilot gezamenlijk toezicht met de RUD. Ook volgen medewerkers van de VRLN samen met collega's van de RUD en de gemeente Venlo de basiscursus omgevingswet. Binnen de programmalijn "goed en op tijd" is onder meer casemanagement ingevoerd met nog maar één aanspreekpunt per gemeente.

Wat gaat de VRLN doen

3.2.1. Risicobeheersing

Snelle, adequate en kwalitatief hoogwaardige adviezen over maatregelen, voorzieningen en voorschriften rondom brandveiligheid. Jaarlijks gaat het gemiddeld om 1.350 adviezen en 1.500 controles. In de eerste helft van 2019 zijn er 1.052 adviezen verstrekt en 819 controles uitgevoerd, als volgt verdeeld:

• ruimtelijke veiligheid	85 adviezen
• industriële veiligheid	13 adviezen
• bouwveiligheid	552 adviezen
• gebruiksveiligheid	402 adviezen en 819 controles

In het kader van de advisering is er in 119 gevallen vooroverleg met de gemeente geweest. Dat verkort in het algemeen de adviesprocedure, wat binnen de beschikbare capaciteit ruimte biedt om meer adviesproducten op te leveren.

Met name het aantal adviezen voor gebruiksveiligheid is hoger dan geraamd door het gestegen aantal evenementen. Het aantal adviezen op het terrein van industriële veiligheid is lager dan geraamd. Wel is op dit onderdeel de tijdsinvestering gelijk aan de raming omdat er een aantal complexe dossiers hebben gespeeld.

Brandveilig Leven

In het eerste half jaar zijn conform planning 160 activiteiten in het kader van Brandveilig Leven uitgevoerd (expedities bij zorginstellingen, woningchecks, ambassadeurstrainingen en publieksvoorlichting).

Onderzoek en beleid

Binnen onderzoek en beleid zijn de volgende zaken aan de orde geweest:

- Er is een actueel brandrisicoprofiel beschikbaar die als onderlegger dient voor het beleidsplan VRLN dat eind 2019/begin 2020 gepresenteerd wordt aan het bestuur.
- 19 brandonderzoeken uitgevoerd (geraamd 50 op jaarbasis).
- 74 woningeigenaren hebben een vragenlijsten ingevuld binnen het project 100% nabellen bij woningbrand.
- De VRLN neemt deel aan de landelijke werkgroep zonnepanelen van het IFV gericht op inzicht verkrijgen in risico's bij aanleg nieuwe installaties en het ontwikkelen van een landelijke les-module voor dit onderwerp.
- Onderzoek is gestart naar het voorkomen en bestrijden van risico's bij grote brandcompartimenten, naar aanleiding van onder meer een grote stalbrand in 2017.
- Eind juni 2019 is het onderzoek 'Uit de brand' afgerond: een afstudeerproject uitgevoerd in samenwerking met de woningbouwcorporaties over het obstakelvrij houden van vluchtwegen in collectieve ruimtes.
- Er is een structureel overleg met woningbouwcorporaties vanuit toezichtstaak brandveiligheid, brandveilig leven en crisisbeheersing opgestart. Dit moet leiden tot de introductie van de Zelfscan: een tool die corporaties helpt om beter zicht te krijgen op brandveiligheid in woongebouwen. Daarnaast wordt onderzocht hoe de samenwerking tussen de crisisorganisatie van de coöperaties met de crisisorganisatie VRLN versterkt kan worden.

Omgevingswet en de invoering van de private bouwplantoets

Risicobeheersing neemt als ketenpartner deel aan lokale projecten/pilots over de invoering van de nieuwe omgevingswet in bijna alle gemeenten. Tevens zijn we lid van de twee regionale gemeentelijke overleggroepen. Intern hebben we een omgevingsanalyse gemaakt om de impact van deze wetwijzigingen voor de VRLN in beeld te brengen. Dat gaat in 2019 leiden tot de implementatie van het eerder genoemde masterplan voor de doorontwikkeling van de afdeling. Overigens zijn de invoeringsdata van beide wetwijzigingen uitgesteld.

In het eerste half jaar van 2019 hebben in dit kader de volgende activiteiten plaatsgevonden:

- Wij zijn als ketenpartner betrokken bij de totstandkoming van de Novi (nationale omgevingsvisie) en de Povi.(provinciale omgevingsvisie). Wij nemen structureel deel aan de regionale werkgroepen Noord en Midden. Dit resulteert in het vormgeven van regionale bouwstenen voor de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Eindresultaat wordt dit jaar opgeleverd.
- Lokaal hebben wij afgelopen half jaar een bijdrage geleverd aan de borging van veiligheid en gezondheid in de omgevingsvisie van de gemeente Gennep. Wij zijn betrokken bij de omgevingsvisie Nederweert. Levering van een bijdrage aan de lokale omgevingsvisie m.b.t. veiligheid en gezondheid wordt bepaald door tijd/temp en ambitie van de afzonderlijke gemeenten.

- Wij nemen deel aan traject met de gemeente Venlo en ketenpartners over het delen van informatie en procesinrichting.
- Wij leveren een bijdrage aan het landelijk project formulering planregels (casco t.b.v. het omgevingsplan). Dit gebeurt i.s.m. het IPO (interprovinciaal overleg) en de VNG.

Riskfactory⁴

De Riskfactory is een gezamenlijk initiatief van de brandweer, GGD, politie, ambulancedienst en GGZ. Deze partijen hebben een convenant gesloten om een belevingscentrum in te richten waar leerlingen van het basisonderwijs op een interactieve manier voorlichting krijgen over zeven risicoscenario's. Op termijn wordt de doelgroep mogelijk uitgebreid met senioren.

De Riskfactory heeft op maandag 6 mei 2019 de deuren geopend voor de eerste bezoekers. Op 24 mei heeft de officiële opening plaatsgevonden. Tot aan de zomervakantie 2019:

- hebben 32 klassen de Riskfactory bezocht, goed voor bijna 800 enthousiaste leerlingen en ruim 100 begeleidende ouders en leerkrachten;
- beoordelen de leerlingen de scenario's met een rapportcijfer 8.3, de begeleiding met 9.1 en het vervoer met 8.6;
- beoordelen de begeleidende ouders en leerkrachten en begeleidende de scenario's met een 8.3, de begeleiding met 8.5, de organisatie en het vervoer beide met 8.7.

Naar aanleiding van de vele enthousiaste reacties hebben meerdere scholen (ook van schoolbesturen waar nog geen overeenkomst mee gesloten was) zich al aangemeld voor een bezoek in het schooljaar 2019-2020.

Financieel zijn er op dit moment geen bijzonderheden binnen de Riskfactory. Aandachtspunt is wel de beschikbare capaciteit voor de gewenste doorontwikkeling van het concept richting andere doelgroepen als senioren en middelbare scholieren. Verder vormt de aanbesteding van het busvervoer en de wellicht niet meer toegestane koppeling tussen vervoerder en sponsoring een risico voor de toekomst. De vervoerskosten kunnen hierdoor stijgen en de vraag is of de scholen dit kunnen en willen opvangen of dat de projectpartners hiervoor aan de lat staan.

Indicatoren	Realisatie half jaar
<ul style="list-style-type: none"> · Goed en snel: wij adviseren in een vroegtijdig stadium vanuit vakinhoudelijke professionaliteit, onafhankelijkheid en risicogericht. · Co-creatie: wij werken samen met partners aan veiligheidsvraagstukken, leveren een onderbouwde bijdrage aan integraal advies en maken waar mogelijk de verbinding op inhoud. · Informatie gestuurd: wij faciliteren gemeentelijke beleidskeuzes en beïnvloeden brandveilig gedrag door het verzamelen, analyseren en duiden van data en vertalen dit naar een regionaal brandrisicoprofiel en regionaal/lokaal veiligheidsbeleid. 	<p>Alle indicatoren conform prognose</p>

⁴ Hier opgenomen binnen het programma Brandweezorg: er wordt echter ook nadrukkelijk een bijdrage geleverd vanuit de programma's gezondheid en crisisbeheersing.

3.2.2. Incidentbestrijding

In de eerste helft van 2019 werd er uitgerukt voor 1.210 prio 1 incidenten. Bij sommige incidenten rukken meerdere voertuigen en/of posten uit. Dat kan zijn in verband met de omvang van het incident, maar ook uit voorzorg om de paraatheid te garanderen. Het aantal incidenten met prio 1 in de eerste zes maanden lag hoger dan gemiddeld in de afgelopen jaren en was vergelijkbaar met 2018. Naast prio 1 waren er 848 prio 2 incidenten.

Op basis van de cijfers over het eerste half jaar is de prognose dat het aantal incidenten in 2019 net als in 2018 hoger uit gaat komen dan gemiddeld in de afgelopen jaren. Het jaarbudget voor financiering van de inzet is in 2019 gebaseerd op gemiddeld 3.500 incidenten. De prognose voor 2019 ligt om ruim 4.000. De verhoogde inzet leidt tot een overschrijding op het personele budget en de vrijwilligersvergoedingen. De overschrijding wordt in 2019 opgevangen met incidentele besparingen binnen de brandweer en de gehele veiligheidsregio.

Indicatoren	Realisatie half jaar
Regionaal: in de praktijk wordt 50% van de maatgevende incidenten (brand in een gebouw) binnen de wettelijke opkomsttijd voor dat specifieke soort gebouw bereikt door de eerste eenheid.	57%, gemiddelde opkomsttijd: 8:25 min
Bij prio-1 meldingen is het streven een uitruktijd van maximaal 5 minuten te halen bij vrijwillige posten en anderhalve minuut bij beroepsposten en posten met een SI-2T (moment van alarmering tot aan moment van de uitruk).	Beroepsposten: 1:25 min Vrijwillige posten: 4:50 min Snel inzetbaar voertuig SI-2T: 1:22 min

3.2.3. Vakbekwaamheid, materieel en (beleids-)ontwikkeling: preparatie

Een goed geoefende en toegeruste brandweerorganisatie, conform landelijk vastgestelde standaarden. Adequate en kwalitatief hoogwaardige beleidsadviezen die bijdragen aan een effectieve en efficiënte organisatie van de operationele brandweezorg, gebaseerd op de nieuwste inzichten en ontwikkelingen.

Jaarlijks zijn er meerdere leergangen voor medewerkers en vrijwilligers, met als hoofdmoot de leergangen manschap, chauffeur, pompbediener en bevelvoerder. Sinds 2018 is het aantal leergangen verdubbeld om de verwachte uitstroom de komende jaren te kunnen compenseren. Jaarlijks zijn er 20 tot 40 reguliere oefenmomenten voor elke brandweermedewerker (vrijwilligers en beroeps). Door het incidenteel inperken van het programma in 2019 als gevolg van de financiële problematiek wordt dit mogelijk niet overal gehaald.

Indicatoren	Realisatie half jaar
<ul style="list-style-type: none">Gecertificeerd opleidingsbureau.Alle ruim 900 operationeel inzetbare manschappen voldoen aan de landelijke branche-standaard voor vakbekwaamheid.De kazernes voldoen aan niveau 3 van de NEN2767-norm.Al het materieel voldoet aan de daarvoor geldende kwaliteitsstandaard en/of keurmerk en wordt periodiek gekeurd.	Sinds najaar 2018 Conform norm Grotendeels: nog enkele inhaalslagen Conform norm

Wat heeft het gekost

In onderstaande tabel staan op hoofdlijnen de afwijkingen (prognose op jaarbasis) ten opzichte van de begroting.

(Bedragen in duizenden euro's)

Omschrijving	i/s	Baten	Lasten
<i>Risicobeheersing</i>			
Personeelskosten: per saldo een klein nadeel als gevolg van het tijdelijk inhuren van deskundigheid i.p.v. vaste aanstellingen	i		22 N
Subsidies/BDUR: niet geraamde of lager geraamde bijdragen van derden aan reguliere taken en hogere rijksbijdrage (BDUR)	i	85 V	
Overige kosten: per saldo een klein voordeel	i		19 V
<i>Incidentbestrijding, vakbekwaamheid en materieel</i>			
Personele lasten: overschrijding als gevolg van stijging aantal inzetten en borging paraatheid, harmonisatie 24-uursdienst, boven formatieve medewerker als gevolg van arbeidsziekte en extra inzet 112-storing	i/s		799 N
incidentele besparing op externe inhuur, algemene opleidingen en assessments	i		62 V
Vrijwilligerskosten: overschrijding als gevolg van stijging aantal inzetten en vergoede opleidingsuren	s		531 N
incidentele besparing op consignatievergoeding en deelname oefenavonden bevelvoerders en rijtrainingen	i		79 V
Materiële kosten: per saldo een voordeel, met name op kapitaalslasten als gevolg van inkoopvoordelen en verkoop materieel	i/s		141 V
incidentele besparing op materiële kosten realistisch oefenen, pelotonsoefeningen en brandstofkosten rijtrainingen	i		169 V
BDUR: hogere rijksbijdrage dan voorzien	i	92 V	
Egalisatiereserve kapitaalslasten materieel: incidentele besparing door schrappen dotatie aan de reserve	i		238 V
Totaal		177 V	644 N
Per saldo verwacht resultaat 2019			467 N
Toegerekend resultaat op overhead (zie paragraaf 3.4)			75 V
Per saldo verwacht resultaat programma incl. overhead			392 N

incidentele (i) of structurele (s) afwijking

Voordeel (V) = meer baten of minder lasten, Nadeel (N) = minder baten of meer lasten

3.3. Programma Crisisbeheersing

Wat willen we bereiken

De veiligheidsregio zorgt voor (de inzet van) een geofefende, parate en professionele hulpverleningsorganisatie crisisbeheersing. Zij coördineert multidisciplinair optreden van hulpdiensten en onderhoudt en actualiseert de daarbij geldende (opschalings)procedures en afspraken.

Het programma Crisisbeheersing bestaat uit de volgende onderdelen:

Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)

De VRLN coördineert de multidisciplinaire hulpverlening bij rampen en crises en verzorgt de ketenregie. Daaronder valt de operationele voorbereiding, opleiden en oefenen en het optreden tijdens incidenten en crises. Ook de nazorg en evaluatie maken hier onderdeel van uit.

Specifiek onderdeel is de Geneeskundige HulpverleningsOrganisatie in de Regio (GHOR), belast met de coördinatie, voorbereiding, aansturing en regie van de geneeskundige hulpverlening bij rampen en grootschalige ongevallen en met de advisering van andere overheden en organisaties op dat gebied. Doelstelling is dat de geneeskundige partners naadloos kunnen opschalen van reguliere naar opgeschaalde geneeskundige hulpverlening en dat de betrokken organisaties daarbij als samenhangende keten kunnen optreden, zodat slachtoffers van rampen en crises optimale zorg kan worden geboden. Daarvoor zijn enerzijds afspraken (convenanten) met partners van belang. Anderzijds is een goede relatie met de partners op alle niveaus minstens zo belangrijk. Een specifieke activiteit vormt de geneeskundige en multidisciplinaire advisering bij evenementen.

Binnen Crisisbeheersing is eveneens gepositioneerd de coördinatie van en voorbereiding op Incidentbestrijding Gevaarlijke Stoffen (IBGS). Dit omvat werving, selectie, opleiding en training van de Adviseurs Gevaarlijke Stoffen (AGS) en de Coördinatoren Verkenningseenheden (CVE) en tevens de operationele voorbereiding (zowel mono als multi) op IBGS.

Gemeentelijke crisisorganisatie

De gemeentelijke crisisorganisatie (Oranje Kolom) is belast met de coördinatie en uitvoering van de processen bevolkingszorg tijdens een crisis (publieke zorg, omgevingszorg, nazorg, informatiemanagement en resource management) en crisiscommunicatie. De gemeentelijke crisisorganisatie richt zich voornamelijk op de operationele voorbereiding en preparatie van functionarissen die tijdens een incident in actie komen. Dit gebeurt door opleidingen, trainingen en door deelname aan mono- en multidisciplinaire oefeningen. De gemeentelijke crisisorganisatie valt onder de verantwoordelijkheid van de coördinerend gemeentesecretaris; de veiligheidsregio treedt daarbij facilitair op (werkgeverschap).

Meldkamer

Ook de meldkamer maakt nog onderdeel uit van dit programma, maar heeft na de samenvoeging met Zuid-Limburg een andere status gekregen. Binnen de meldkamer in Maastricht wordt door de Brandweer Limburg-Noord en Brandweer Zuid-Limburg samengewerkt aan een verdere optimalisering van het meldkamerproces.

Risico's en ontwikkelingen

Bijdrage aan overbruggingsjaar 2019 (borgen paraatheid brandweer)

De veiligheidsregio heeft in het eerste half jaar van 2019 diverse tijdelijke maatregelen getroffen waarmee de overschrijding op de kosten voor de repressieve brandweezorg kunnen worden gecompenseerd (zie paragraaf 2.2 en 3.2). Binnen het programma crisisbeheersing gaat het om besparing op vakbekwaamheid, met name oefeningen en verlagen van de externe inhuur.

Daarnaast is de veiligheidsregio er opnieuw in geslaagd om incidenteel subsidies en bijdragen van derden binnen te halen voor reguliere taken.

Voortgang focus-thema's uit jaarplan 2019

Klimaat-adaptatie

De eerste overleggen op bestuurlijke en ambtelijk niveau hebben plaatsgevonden, waarbij crisisbeheersing en GGD partners zijn bij het opstellen van de ontwikkelingslijnen in Limburg. Ook in de impactanalyse vanuit het landelijke programma Vitaal en Kwetsbaar (stresstesten extreem weer) zijn de veiligheidsregio's betrokken. De zogeheten 'derde veiligheidslaag' krijgt in de plannen voor *hoogwater Maas* en *extreem weer* verder vorm. Voor *droogte* is opnieuw een scenarioteam actief. Op lange termijn zal onderzocht worden in hoeverre de veiligheidsregio moet en kan bijdragen in risico-dialogen met betrekking tot klimaatadaptatie.

Informatiegestuurde veiligheid

Een eerste versie van de website van het veiligheids-informatiecentrum (VIC) is intern operationeel. Het partnership met veiligheidsregio Midden-West Brabant wordt verder uitgebouwd. De focus ligt momenteel op de architectuur (een goede technische basis) voor dataopslag, -uitwisseling en -publicatie én op het doorontwikkelen van informatiegestuurde veiligheid in Limburg tot het functionele niveau van Midden-West Brabant. Met de 6 zuidelijke regio's wordt in 'fieldlabs' innovatie rond informatiegestuurd werken vormgegeven. Limburg heeft de vraag gehad een pilot te organiseren voor voorspelmodellen voor wateroverlast. De meldkamer zoekt voor het 24-uursbeeld eveneens aansluiting bij het VIC.

Doorontwikkeling van de crisisorganisatie

In de gezamenlijke projectgroep van VRLN en Veiligheidsregio Limburg-Zuid (VRZL) zijn de eerste contouren voor een flexibele crisisorganisatie neergezet. Aanvullend wordt ook gewerkt aan de doorontwikkeling van operationele leiding, operationeel informatiemanagement en crisiscommunicatie. De Oranje Kolom stelt in aanvulling hierop momenteel een plan op voor de eigen doorontwikkeling. Ook de contouren voor het MOTO-beleid en evalueren en leren voor de komende beleidsperiode zijn opgesteld. Deze input wordt in het najaar verwerkt in het beleidsplan van VRLN.

Wettelijk kader en/of opdracht

Risicoprofiel

Het nieuwe risicoprofiel voor de komende 4 jaar is vastgesteld. VRLN en VRZL hebben de risico-inventarisatie en risicoanalyse voor het eerst gezamenlijk opgepakt en uitgevoerd met als eindresultaat het eerste Provinciaal Risicoprofiel voor Limburg. Ook is voor het eerst bij het ophalen van de zienswijze van de raadsleden gebruik gemaakt van een Webinar.

Beleidsplan

Naast de input vanuit het risicoprofiel is met partners overlegd over de bouwstenen voor het nieuwe beleidsplan 2020-2023. Ook hierbij wordt nauw samengewerkt met VRZL. Als onderdeel van het nieuwe beleidsplan is ook het nieuwe MOTO-beleidsplan in ontwikkeling, waarbij meer focus gelegd wordt op registratie en aantoonbaarheid van vakbekwaamheid.

Rampbestrijdingsplan Inrichtingen Gevaarlijke Stoffen

Omdat er zich een nieuwe zogenaamde hogedrempelinrichting in onze regio heeft gevestigd, is er bij het Rampbestrijdingsplan Inrichtingen Gevaarlijke Stoffen (RPB IGS) een nieuwe bedrijfsspecifieke inzetkaart gemaakt.

Nooddistributieplan Jodiumprofylaxe

De Multidisciplinaire Informatiekaart (MIK) voor Stralingsincident (Tihange en Doel) is geactualiseerd. Aanvullend is het plan voor de nooddistributie van jodiumprofylaxe ontwikkeld. Dit plan wordt naar verwachting dit najaar vastgesteld.

Interregionaal coördinatieplan incidentbestrijding vaarwegen

Om opvolging te geven aan de uitkomsten van de evaluatierapportages over het incident 'Stuw Grave', heeft een interregionale projectgroep hiervoor een concept ontwikkeld. De VRLN is kartrekker, verder bestaat de projectgroep uit zes veiligheidsregio's, Waterschap, Rijkswaterstaat en het LOCC. Deze groep heeft zich ook gebogen over de generieke planvorming rondom interregionale samenwerking en de gelijknamige MIK bij de verschillende regio's getoetst.

MOTO – Extreem geweld/TGB

In het kader van het verbeterplan (opdracht van de Veiligheidsdirectie) zijn in voorjaar 2019 trainingen en veldoefeningen voor zogeheten 'First Responders' georganiseerd. De ingeslagen weg om beter multidisciplinair samen te werken en de meldkamer goed aangehaakt te laten zijn, begint vruchten af te werpen. Deze lijn wordt voortgezet in de oefenkalender van 2020.

Overige werkzaamheden/projecten

Digitale verstoring (cyber)

VRLN heeft meegewerkt aan de totstandkoming van een IFV 'white paper' *digitale ontworping en cyber*. Dit document wordt meegenomen bij planvorming rondom (interne) continuïteit. Intern worden trainingen verzorgd over informatieveiligheid en kwetsbaarheid van systemen. Ook participeert VRLN in de actualisatie van het Nationaal Crisisplan ICT (NCP-ICT) en neemt hierin de regionale belangen mee.

Impactanalyse Hoogwater

VRLN en VRZL hebben samen de benodigde (geo-)informatie verzameld om de gevolgen van hoogwater in de Maas in kaart te brengen. Hierbij is de landelijke handreiking gevolgd. In de 3^e (laatste) fase van de impactanalyse staat centraal hoe we in Limburg omgaan met gevolgen van hoogwater, zoals evacuatie of verdeling van middelen bij schaarste.

Designer Outlet Center

In opdracht van VRLN en in samenwerking met de gemeente Roermond is door een extern bureau een adviesrapport opgesteld voor het Designer Outlet Center (DOC). Het rapport richt zich op de multidisciplinaire voorbereiding op het bestrijden van incidenten op het terrein of in de omgeving van het DOC en geeft hier aanbevelingen voor. Opvolging geven aan deze aanbevelingen staat vanaf eind 2019 op de rol.

Calamiteiten Coördinatoren (CaCo's)

De gemeenschappelijke meldkamer Limburg kent sinds 1 januari 2019 (zes) CaCo's bovenop de reguliere bezetting. Er is een introductietraject voor deze multidisciplinaire functionarissen georganiseerd in relevante crisisbeheersingsprocessen, zoals operationele voorbereiding, evalueren en leren, informatiemanagement en MOTO.

VVV-Venlo

Naar aanleiding van een oefening is VRLN betrokken bij het thema stadionveiligheid. VRLN nam deel aan de doorleefsessie en is aangehaakt bij reguliere processen en overleggen tussen gemeente, politie en de veiligheidsorganisatie van VVV-Venlo, om mee te denken over verbeteringen.

GHOR

Ketenbevordering

Met strategisch partner Ambulancezorg Limburg-Noord is een nieuw contract afgesloten (2019 - 2020, optioneel verlenging met nogmaals 2 jaar) voor de dienstverlening van Officier van Dienst Geneeskundig in de GHOR-crisisorganisatie. Als gevolg van aangepaste afspraken ten opzichte van de vorige convenantperiode, vallen de kosten voor dit contract per saldo lager uit voor de VRLN.

Grootschalige Geneeskundige Bijstand

Het Nederlandse Rode Kruis heeft een rol in de Grootschalige Geneeskundige Bijstand. Om uitvoering van taken te verbeteren, is een pilot gestart die op landelijke belangstelling kan rekenen. Daartoe is een amendement toegevoegd aan de bestaande contractafspraken.

Informatiegestuurde veiligheid

Ook voor de GHOR is informatiegestuurde veiligheid een belangrijk speerpunt. Er heeft een eerste verkenning van behoeften en mogelijkheden plaatsgevonden.

Evenementenadvisering

De zich al jaren aftekenende stijging in het aantal adviesaanvragen voor evenementen zet ook in de eerste helft van 2019 door, zelfs steviger dan verwacht. Omdat ook de complexiteit van (grote) evenementen toeneemt, staat de tijdigheid van adviseren wel onder druk. Dit is een terugkerend beeld en daarom is per 2020 in de begroting een structurele ophoging van de formatie (1Fte) opgenomen. In 2019 wordt dit nog opgevangen door prioritering in taken.

Ontwikkeling Handreiking

Samen met partners in het vergunningsproces én met VRZL wordt het huidige multidisciplinaire evenementenbeleid herzien, gericht op één provinciale werkwijze. De landelijke handreiking evenementenveiligheid is hierbij uitgangspunt.

Wat gaat de VRLN doen

3.3.1. Crisisbeheersing en multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)

Snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers belast met GHOR- en multidisciplinaire processen crisisbeheersing.

In het eerst half jaar is 15 maal opgeschaald: 13 GRIP 1 en 2 GRIP 2. Bij elke GRIP 1 kwam het Commando Plaats Incident (CoPI) op. Bij de 2 opschalingen naar GRIP 2 was er sprake van opschaling zonder CoPI (storm in maart en uitval 112 telefonie in juni). Daarnaast kwam, zonder dat er daadwerkelijk door VRLN werd opgeschaald naar GRIP, éénmaal een kernteam ROT bijeen vanwege de mogelijke dreiging van schadelijke effecten voor onze regio door een incident bij Chemelot (mei 2019).

Indicatoren	Realisatie half jaar
<i>Evenementenadvisering</i>	
<ul style="list-style-type: none">Op alle adviesaanvragen (ongeveer 325-350) in het kader van vergunningverlening voor een B- of C-evenement is tijdig advies uitgebracht, afhankelijk van de tijdige aanvraag door en informatieverschaffing van de aanvrager.	236 B-evenementen en 15 C-evenementen
<i>Operationele voorbereiding</i>	
<ul style="list-style-type: none">100% van de multidisciplinaire plannen, werkinstructies en operationele informatie zijn conform versiedatum minder dan 3 jaar oud.	94%
<ul style="list-style-type: none">Met alle structurele partners en buurregio's zijn afspraken gemaakt, vastgelegd en geïmplementeerd.	Conform planning
<ul style="list-style-type: none">MOTO-aanbod (multi opleiden-trainen-oefenen), voldoende voor ten minste 2 oefenmomenten per functionaris, is conform planning gerealiseerd.	Conform planning
<ul style="list-style-type: none">(M)OTO-deelname door GHOR-functionarissen en multi-functionarissen (i.c. leiders en informatiemanagers) voldoet aan de norm van minimaal 2 momenten per functionaris per jaar.	Conform planning
<ul style="list-style-type: none">De GHOR stelt jaarlijks een bestuursrapportage op, die inzicht geeft in de voorbereiding van instellingen, zorgaanbieders, regionale ambulancevoorzieningen en diensten die een taak hebben in de geneeskundige hulpverlening én continuïteit van zorg moeten garanderen.	In voorbereiding
<i>Incidentbestrijding</i>	
<ul style="list-style-type: none">Individueel niveau: de kernfuncties crisisbeheersing zijn in 80% van de gevallen na alarmering binnen de normtijd aangevangen met hun werkzaamheden.	Hoger dan de norm: 95%
<ul style="list-style-type: none">Teamniveau: de teams beginnen in 80% van de gevallen in een naar oordeel van de leider voldoende complete samenstelling binnen de normtijd met het eerste overleg.	Hoger dan de norm: 100%

3.3.2. Gemeentelijke crisisorganisatie

Snelle en adequate opschaling en inzet van vakbekwame medewerkers belast met gemeentelijke processen crisisbeheersing.

Voor de gemeentelijke crisisorganisatie (Oranje Kolom) zijn ongeveer 300 functionarissen actief, verdeeld over 21 sleutelfuncties in 13 bovenlokale, 3 interlokale en 8 lokale pools.

Herziening crisisorganisatie

De veiligheidsregio heeft een start gemaakt met het herziening van het beleids- en crisisplan. De gemeentelijke crisisorganisatie wordt hierin meegenomen. Het slimmer en beter organiseren van de inzet van functionarissen met een taak in een van de gemeentelijke processen, blijft een speerpunt. De Oranje Kolom verschilt in opbouw en structuur van de andere kolommen, er zijn 15 gemeenten met elk een eigen organisatie en achterban. Dit vraagt extra aandacht in de planvorming.

Impuls crisiscommunicatie

De huidige tijd vraagt om snelle communicatie; zeker tijdens crises. Door snelle verstrekking van informatie en handelingsperspectief worden mensen zelfredzamer. Door de huidige organisatie voor crisiscommunicatie door te ontwikkelen wordt deze robuust en toekomstbestendig gemaakt. In dit proces worden de gemeenten betrokken tijdens het AOV overleg. Een belangrijk onderdeel van de impuls crisiscommunicatie is een nieuwe website voor zowel koude als warme fase.

Samenwerking met Zuid-Limburg

De samenwerking met Zuid-Limburg heeft al opgeleverd dat we alle functiebenamingen en de daarbij behorende profielen hebben gelijkgetrokken, hierdoor wordt verdergaande samenwerking in de toekomst mogelijk. De paragraaf bevolkingszorg binnen het beleidsplan is voor beide regio's gelijk.

Indicatoren	Realisatie half jaar
<i>Operationele voorbereiding</i>	
· Van de functionarissen binnen de Oranje Kolom die actief zijn binnen de multidisciplinaire teams neemt iedere functionaris minimaal 1x per jaar deel aan een multidisciplinaire bijscholing of oefening.	69%
· Elke functionaris binnen de Oranje Kolom neemt minimaal 1x per jaar deel aan een monodisciplinaire opleiding of oefening.	78%
· Alle nieuwe functionarissen die binnen de Oranje Kolom actief zijn, volgen een startbekwaamheidstraject voor de functie die zij gaan uitoefenen.	100%
<i>Incidentbestrijding</i>	
· In alle gevallen zijn de teams na alarmering binnen de gestelde opkomsttijden operationeel.	Conform norm

Het onderdeel gemeentelijke crisisorganisatie sluit het boekjaar 2019 naar verwachting met een positief saldo. Hierbij dient opgemerkt te worden dat er momenteel een verkenning plaatsvindt naar de mogelijkheden om aan te sluiten op het geautomatiseerde systeem van registratie en verwerking van piketdiensten binnen de VRLN (of een alternatief), wat mogelijk tot een beperkte investering gaat leiden (waardoor het positieve resultaat iets lager zal uitvallen).

Wat heeft het gekost

In onderstaande tabel staan op hoofdlijnen de afwijkingen (prognose op jaarbasis) ten opzichte van de begroting.

(Bedragen in duizenden euro's)

Omschrijving	i/s	Baten	Lasten
<i>Crisisbeheersing multidisciplinaire samenwerking (incl. GHOR)</i>			
Personeelskosten: per saldo een klein voordeel	i		24 V
Vakbekwaamheid: per saldo een voordeel als gevolg van het tijdelijk verminderen van bepaalde trainingen en oefeningen	i		15 V
Inhuur: voordeel als gevolg van verminderde en meer flexibele inhuur deskundigheid bij ambulancedienst	i/s		80 V
Subsidies/BDUR: niet geraamde bijdragen of lager geraamde bijdragen van derden aan reguliere taken en hogere rijksbijdrage (BDUR)	i	103 V	
Overige kosten: per saldo een klein voordeel	i		20 V
<i>Gemeentelijke crisisorganisatie</i>			
Personeelskosten: per saldo een voordeel	i		29 V
Overige kosten: per saldo een klein voordeel	i		2 V
<i>Meldkamer</i>			
Verwacht positief resultaat exploitatie			57 V
Conform bestuursbesluit dotatie positief resultaat aan reserve meldkamer			57 N
Totaal		103 V	169 V
Per saldo verwacht resultaat 2019		273 V	
Toegerekend resultaat op overhead (zie paragraaf 3.4)			13V
Per saldo verwacht resultaat programma incl. overhead			286 V

incidentele (i) of structurele (s) afwijking

Voordeel (V) = meer baten of minder lasten, Nadeel (N) = minder baten of meer lasten

3.4. Overhead

Wat willen we bereiken

De bedrijfsvoering van de VRLN heeft twee kerntaken: ondersteuning in de besturing van de organisatie en facilitaire dienstverlening. Tot voor kort waren deze taken ondergebracht in twee afdelingen, te weten concernstaf en bedrijfsondersteuning. In 2019 is gestart met het samenvoegen van de afdelingen om synergie te bewerkstelligen en kosten te beperken.

Risico's en ontwikkelingen

Benchmark

VRLN kiest ervoor de bedrijfsvoering aan een kritische toets te onderwerpen en doet mee aan de benchmark van Berenschot. Dat geeft inzicht in de omvang van de bedrijfsvoering. Daarnaast is het van belang naar de kwaliteit te kijken. Aan het bestuur zal een beeld van de kwaliteit worden voorgelegd en daarbij wordt een transitieplan gepresenteerd.

Bijdrage aan overbruggingsjaar 2019

De veiligheidsregio heeft in het eerste half jaar van 2019 diverse tijdelijke maatregelen getroffen waarmee de overschrijding op de kosten voor de repressieve brandweezorg kunnen worden gecompenseerd (zie paragraaf 2.2 en 3.2). Ook binnen de overhead zijn inspanningen verricht om te komen tot incidentele besparingen die ingezet kunnen worden voor het sluitend maken van het resultaat 2019.

Wat gaat de VRLN doen?

Personeel

De veiligheidsregio is gestart met het programma Vitaal en Veerkrachtig voor het voltallige personeel; bedoeld om het omgevingsbewustzijn, het vakmanschap, de arbeidsmobiliteit en de positieve gezondheid van medewerkers te versterken.

Het ziekteverzuimpercentage is binnen VRLN hoog ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Er zijn op plaatsen veel langdurig zieken waardoor dit onderwerp aandacht geniet binnen het programma Vitaal en Veerkrachtig. Tevens ervaren medewerkers door de uitval structurele werkdruk en hebben de vele wisselingen aan de top en het ontbreken van lijnmanagers gezorgd voor uitval. Onder andere door het terugbrengen van lijnmanagement is hierop geïnterveneerd.

Omvang en samenstelling personeel

	31-12-2018		01-07-2019	
	Aantal	%	Aantal	%
Werknemers	622		621	
Fte	516		515	
Fulltime	276	44,4	270	43,5
Parttime	346	55,6	351	56,5
Mannen	241	38,7	241	38,8
Vrouwen	381	61,3	380	61,2
Ziekteverzuim		6,2		5,9
Vrijwilligers (brandweer)	774		799	

Informatisering en automatisering

Voor het primair proces is informatisering en automatisering strategisch van groot belang. Vanuit de wens naar meer informatie gestuurde brandweezorg en gezondheidszorg is een sterke informatiepositie noodzakelijk. Dat vraagt om grote investeringen en het lef om te innoveren. Vanzelfsprekend binnen de financiële kaders, maar ook binnen wettelijke grenzen van privacy. Daarbij is continu sprake van afwegingen tussen enerzijds gebruikersgemak en anderzijds goede informatiebeveiliging. Een door experts uitgevoerde veiligheidsscan en een onderzoek naar de ICT infrastructuur vormen de basis voor onze investeringen op dit gebied in de komende jaren.

De ontwikkeling van archiefbeheer naar informatiebeheer is ingezet, met als doelstelling het versterken van onze informatiepositie.

Materieel en Gebouwenbeheer

Aan de hand van de MeerjarenOnderhoudsplannen (MJOP) en de afgesproken demarcaties met de verhuurders (veelal de gemeentes), is vanaf 1 januari 2019 op basis van een aanbesteding het onderhoud van de elektro- en werktuigbouwkundige installaties bij één bedrijf belegd. Met de verhuurders worden de gemaakte afspraken omtrent het onderhoud geëvalueerd.

De toekomstvisie op de huisvesting GGD wordt in 2019 verder ontwikkeld.

Het toegangsbeheer (informatiebeveiliging) blijft ook voor 2019 een aandachtsgebied waarvoor nieuwe investeringen gevraagd worden.

Communicatie

Communicatie richt de blik sterk naar onze externe stakeholders waaronder de gemeenten. Daarbij zijn nieuwe (digitale) tools ingezet die continu de omgeving scannen, zodat snel op de actualiteit gereageerd kan worden. Daarnaast versterken we pro actief onze profilering zodat stakeholders de meerwaarde van de Brandweer, GGD en Veiligheidsregio herkennen. In 2019 wordt geïnvesteerd in een nieuwe website VRLN, deze combineert de Limburgveilig website met de VRLN website. Voor de burgers betekent dit meer eenduidigheid. Zij kunnen voor corporate, crisis en risico informatie vanaf begin 2020 op één site terecht. Voor de VRLN is dit ook een efficiëntieslag door beperking in aantal websites en beheer en onderhoud van systemen.

Juridische Zaken

Ondanks dat de Veiligheidsregio's uitstel hebben gekregen als het gaat om aanpassing van het ambtenarenrecht zien we dat daar in bezwaar zaken al een beroep op wordt gedaan. In juridische zin is dat echter niet mogelijk en deze zaken worden dan ook ongegrond verklaard. Bij klachten zien we een toename in het aantal klachten maar ook in het claimen van schade. Dit is een algemene tendens, mensen zijn eerder en sneller geneigd een klacht in te dienen en schade te vorderen.

In 2019 hebben we tot nu toe één verzoek op basis van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) zelf ontvangen en zijn wij onderdeel geweest van één Wob verzoek dat is ingediend bij het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Beide Wob verzoeken gingen over de Q-kourts. De gegevens daarvan zijn verstrekt.

Wat heeft het gekost

In onderstaande tabel zijn de afwijkingen van de overhead (bedrijfsondersteuning en concernstaf) ten opzichte van de begroting weergegeven.

(Bedragen in duizenden euro's)

Omschrijving	i/s	Baten	Lasten
<i>Bedrijfsondersteuning</i>			
Personeel: per saldo nadeel extra inzet organisatieaanpassing en vervanging zwangerschapsverlof	i		29 N
DIV: voordeel kapitaallasten, abonnementen	i		51 V
Facilitair/communicatie: porto en kantoorbenodigdheden en kosten communicatie	i		20 V
<i>Concernstaf</i>			
Personeel: vacatureruimte (355 V), boventalligheid (70 N), inhuur (50 N) en voormalig personeel (84 N)	i		151 V
Materieel: taakstelling overhead CMA (115 N), overige taakstellingen (10 N) en nadeel renteomslag (27 N)	i		152 N
voordeel innovatiekosten	i		90 V
Totaal			131 V
Per saldo verwacht resultaat 2019			131 V
Toegerekend resultaat aan Gezondheid (zie paragraaf 3.1)	i		44 V
Toegerekend resultaat aan Brandweezorg (zie paragraaf 3.2)	i		74 V
Toegerekend resultaat aan Crisisbeheersing (zie paragraaf 3.3)	i		13 V
Per saldo verwacht resultaat overhead na toerekening aan programma's			0 V

incidentele (i) of structurele (s) afwijking

Voordeel = meer baten of minder lasten, Nadeel = minder baten of meer lasten

4. Risicomanagement en reservepositie

4.1 Risicomanagement

Bij risicomanagement ligt het accent bij het in kaart brengen van die risico's gelegen op het strategisch niveau. De benodigde weerstandscapaciteit gaat uit van het restrisico (netto risico's) dat de organisatie loopt. Daartoe dient voor de verschillende risico's beoordeeld te worden wat de effectiviteit is van de aanwezige beheersingsmaatregelen en/of aanvullende maatregelen genomen kunnen worden. Dit heeft geleid tot een benodigde weerstandscapaciteit van € 1.226.000.

Het weerstandsvermogen is een maatstaf voor de mate waarin de Veiligheidsregio de nadelige gevolgen van risico's kan opvangen. Het gaat hierbij om tegenvallers die de continuïteit van de uitvoering van taken in gevaar brengt. Het weerstandsvermogen geeft aan wat de verhouding is tussen de beschikbare hoeveelheid en de benodigde hoeveelheid geld. In hoeverre de Veiligheidsregio in staat is om de financiële tegenvallers op te vangen hangt af van de risico's die de Veiligheidsregio loopt en van de middelen die de organisatie vrij kan maken om risico's op te vangen.

De beschikbare weerstandscapaciteit is de optelsom van alle elementen uit de financiën van de Veiligheidsregio die daadwerkelijk kunnen worden ingezet om niet-begrote kosten te dekken. Onder de beschikbare weerstandscapaciteit valt het deel van de reserves dat vrij aanwendbaar is.

De beschikbare vrije reserve bedraagt op 31-12-2019, na vaststelling van de jaarverantwoording 2018 en besluitvorming over het resultaat 2018, € 1.141.000.

Verloopoverzicht vermogenspositie

(bedragen in duizenden euro's)

Stand eigen vermogen 31-12-2019	2.932
af: Reserves niet vrij beschikbaar	-1.335
af: Reserves tbv dekking kapitaallasten 31-12-2019	-457
Verwacht resultaat 2019	0
Totaal beschikbare "vrije" reserves 31-12-2019	1.141
<i>Berekend risico</i>	<i>1.226</i>
Tekort(-)/over(+) op weerstandsvermogen	-85

*Reserves niet vrij beschikbaar: reserve CMA, reserve Oranje Kolom, egaliseringsreserve Kapitaallasten Brandweezorg en reserve assurantie eigen risico.

4.2. Reserves

Verloopoverzicht reserves

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 1 januari 2019	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde per 31 december 2019
Algemene reserve	361	0	0	-304	0	57
Algemene reserve	361	0	0	-304	0	57
Bestemmingsreserves t.b.v. dekking van kapitaallasten						
Reserve kapitaallasten gebouw Nijmeegseweg, Venlo	286	13	0	0	28	272
Reserve kapitaallasten gebouw Drie Decembersingel, Venlo	115	5	0	0	13	107
Reserve kapitaallasten gebouw Oranjelaan, Roermond	89	4	0	0	15	78
Subtotaal reserves t.b.v. dekking kapitaallasten	490	22	0	0	56	457
Overige bestemmingsreserves						
Reserve transitiekosten schaalvergroting meldkamer	986	97	0	0	0	1.084
Reserve nieuwe huisvesting	350	0	0	-350	0	0
Reserve CMA	225	0	0	0	0	225
Reserve Oranje Kolom	22	0	0	0	0	22
Egalisatiereserve Kapitaallasten Brandweerzorg	752	0	0	0	0	752
Reserve assurantie eigen risico	276	60	0	0	0	336
Subtotaal overige bestemmingsreserves	2.611	157	0	-350	0	2.419
Bestemmingsreserves	3.102	179	0	-350	56	2.875
Gerealiseerd resultaat	-654	0	0	654	0	0
Totaal	2.809	179	0	0	56	2.932

Verloopoverzicht voorzieningen

(bedragen in duizenden euro's)

	Boekwaarde per 1 januari 2019	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Boekwaarde per 31 december 2019
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	0	0	0	0	0
Onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen					
Voorziening groot onderhoud gebouw Nijmeegseweg, Venlo	632	83	0	80	635
Voorziening groot onderhoud gebouw Drie Decembersingel, Venlo	139	117	0	20	236
Voorziening groot onderhoud gebouw Oranjelaan, Roermond	39	25	0	5	59
Voorziening groot onderhoud brandweerkazerne, Echt	39	37	0	19	56
Voorziening groot onderhoud brandweerkazerne, Gennep	58	29	0	12	75
Voorziening groot onderhoud brandweerkazerne, Mook	25	14	0	5	34
Voorziening groot onderhoud brandweerkazerne, Venlo	215	102	0	36	281
Voorziening groot onderhoud brandweerkazerne, Weert	64	52	0	22	93
Subtotaal onderhoudsegalisatievoorzieningen m.b.t. gebouwen	1.210	459	0	199	1.469
Overige egalisatievoorzieningen					
Voorziening ouderen-, volwassenen- en jongerenmonitor	68	39	0	0	107
Totaal (onderhouds)egalisatievoorzieningen	1.279	498	0	199	1.577
Totaal	1.279	498	0	199	1.577

Bijlage 1. Baten en lasten op programmaniveau

In het volgende overzicht is het verwacht resultaat per programma afgezet tegen de gewijzigde begroting 2019.

Verwachte baten en lasten

(bedragen in duizenden euro's)

Saldo lasten en overige baten	Begroting 2019 primitief	Begroting 2019 na wijziging	Verwachte realisatie 2019	Verwacht resultaat 2019
Lasten (excl. toevoegingen aan reserves)				
Gezondheid	16.245	17.468	17.746	-278
Brandw eezorg	27.567	27.768	28.405	-637
Crisisbeheersing	4.774	5.103	5.409	-306
Overhead	13.691	13.630	13.554	75
Totaal lasten	62.279	63.969	65.114	-1.145
Baten (excl. onttrekkingen aan reserves)				
Gezondheid	3.817	4.471	4.812	341
Brandw eezorg	4.324	4.420	4.590	170
Crisisbeheersing	800	804	1.418	614
Overhead	1.989	1.713	1.769	56
Totaal baten programma's	10.929	11.408	12.588	1.180
Baten gemeentelijke bijdragen				
Gezondheid	12.429	12.997	12.997	0
Brandw eezorg	23.243	23.349	23.349	0
Crisisbeheersing	4.015	4.339	4.339	0
Overhead	11.727	11.942	11.942	0
Totaal baten gemeentelijke bijdragen	51.414	52.626	52.626	0
Totaal baten	62.343	64.034	65.214	1.180
Saldo (excl. mutaties reserves)				
Gezondheid	0	0	63	63
Brandw eezorg	0	0	-467	-467
Crisisbeheersing	40	40	348	308
Overhead	25	25	156	131
Saldo van lasten en baten	65	65	100	35
Toevoegingen aan reserves (lasten)	121	121	178	-57
Onttrekkingen aan reserves (baten)	56	56	78	22
Gerealiseerde resultaat	0	0	0	-0

Bijlage 2. Gemeentelijke bijdragen

(bedragen in duizenden euro's)

Gemeente	Bijdragen 2019 begroting primitief	Loonontwikkeling 2018 inclusief index (BW 1 2019)	Gemeentelijke lijkschouw (BW 2 2019)	Bijdragen 2019 na wijziging 2
Beesel	1.262	26	3	1.292
Bergen	1.389	30	3	1.421
Echt-Susteren	2.831	60	8	2.898
Gennep	1.677	36	4	1.717
Horst aan de Maas	4.305	89	10	4.405
Leudal	3.598	75	9	3.682
Maasgouw	2.267	49	6	2.322
Mook en Middelaar	509	11	2	522
Nederw eert	1.604	34	4	1.642
Peel en Maas	4.128	87	11	4.226
Roerdalen	1.936	42	5	1.983
Roermond	6.088	129	14	6.231
Venlo	10.709	229	25	10.962
Venray	4.282	88	11	4.381
Weert	4.829	102	12	4.943
Totaal	51.414	1.086	126	52.626